

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **A. H. A.**, zastoupen JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Štěpánská 633/49, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 Az 10/2014 – 247,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Anně Doležalové, MBA, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 3.400 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 27. 3. 2014, č. j. OAM-54/ZA-ZA14-K03-2013, žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 Az 10/2014 – 247. Tento rozsudek byl ve věci vydán poté, co byly předchozí rozsudky městského soudu ze dne 6. 5. 2015, č. j. 4 Az 10/2014 - 110, a ze dne 17. 12. 2015, č. j. 4 Az 10/2014 - 171, zrušeny rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2015, č. j. 7 Azs 163/2015 - 36, a ze dne 7. 4. 2016, č. j. 7 Azs 9/2016 - 34, a věc byla vrácena městskému soudu k dalšímu řízení. Rozsudky městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, jsou k dispozici na www.nssoud.cz a soud na ně na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[4] Stěžovatel namítal, že se městský soud dostatečně nevypořádal s jeho tvrzením, že byl v roce 2001 násilím nucen ke vstupu do hnutí Hizballáh. Rovněž nesouhlasil se závěrem soudu, že nelze jeho tvrzení o násilném náboru do tohoto hnutí potvrdit z důvěryhodných zdrojů. Z jím předložených listinných důkazů podle něj naopak vyplývá, že tuto skutečnost nelze vyloučit. Bezpochyby dochází k donucování osob, aby ve prospěch Hizballáhu vykonávaly proti své vůli různé věci. Rovněž je zřejmé, že Libanon nenabízí žádnou ochranu pro osoby, které se obávají násilí ze strany Hizballáhu. Nelze tedy prokazatelně vyloučit možnost násilného náboru stěžovatele do řad uvedeného hnutí, a proto měly relevantní orgány v případě pochybností rozhodnout v jeho prospěch. Městský soud se dále nedostatečně vypořádal s jeho tvrzením ohledně zcela tristní situace palestinských uprchlíků v Libanonu.

[5] Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Na úvod Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud se v nyní posuzovaném rozsudku řídil závazným právním názorem vysloveným zdejším soudem v předchozím zrušovacím rozsudku ze dne 7. 4. 2016, č. j. 7 Azs 9/2016 – 34. Městský soud získal potřebné informace prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí od českého zastupitelského úřadu v Bejrútu. Vyjasnil otázku mučení, na které stěžovatel upozornil ve své předchozí žádosti o mezinárodní ochranu při pohovoru vedeném dne 4. 7. 2002, a v této souvislosti vyhodnotil důkazy, jež byly stěžovatelem předloženy u ústního jednání. Dále městský soud zjistil, za jak dlouhou dobu od příjezdu na území České republiky podal stěžovatel žádost o udělení azylu, zda v době podání žádosti i později pobýval na území České republiky legálně či mu hrozilo vyhoštění a zda zjištěný skutkový stav odůvodňoval právní závěr o účelovosti takové žádosti. V souvislosti s udělením humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu městský soud vypořádal obsah informace ze zdroje Al Monitor ze dne 7. 11. 2014. Ve vztahu k tvrzeným důvodům pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu městský soud posoudil stěžovatelem předložené informace o násilí a mučení při nábořech vojenských rekrutů všech náboženských skupin a zkoumal, zda tyto praktiky mohly konkrétně a zcela reálně ohrožovat i stěžovatele jako palestinského uprchlíka v případě návratu do Libanonu. Městský soud se tak přezkoumatelným způsobem (odpovídajícím požadavku řádného a vyčerpávajícího odůvodnění) vypořádal s jednotlivými žalobními námitkami a s vadami vyplývajícími z pochybení popsanych ve shora uvedeném zrušovacím rozsudku. Za této situace přistoupil Nejvyšší správní soud k posouzení přijatelnosti nyní posuzované kasační stížnosti.

[8] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[10] V daném případě ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel podal dne 12. 2. 2013 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že se narodil v Libanonu palestinským rodičům, je arabské národnosti, bez státní příslušnosti. Vystudoval střední školu v Bejrútu, pracoval jako pomocný kuchař v rychlém občerstvení a u otce v obchodě s potravinami. Nebyl členem žádné politické strany nebo organizace. Vojenskou službu nevykonával, protože jako uprchlík jí byl zproštěn. Se státními orgány Libanonu neměl žádné problémy, nikdy proti němu nebylo vedeno trestní stíhání. K opuštění Libanonu měl řadu důvodů. Jako na palestinského uprchlíka se na něj hledí jako na břemeno, které zatěžuje Libanon. Neměl tak nárok na řádné zaměstnání, zdravotní a sociální pojištění. Nesměl vlastnit žádnou nemovitost. Žil s rodinou v jižním Bejrútu, který je pod velkým vlivem Hizballáhu. Toto hnutí nutilo téměř všechny Palestince, aby se k němu přidali a vystupovali proti Izraeli. V roce 2001 členové uvedeného hnutí několikrát kontaktovali stěžovatele a žádali po něm, aby vstoupil do Hizballáhu, což odmítl. Následně v roce 2002 legálně letecky vycestoval z Libanonu, nejprve do Ruska na ruské vízum, kde zůstal několik dnů v Moskvě, a poté letecky odcestoval do České republiky. Nyní má obavu vrátit se do Libanonu, protože by se mu tito lidé pomstili. V současné době jsou v Sýrii velké problémy, Hizballáh pomáhá prezidentu Asadovi a rekrutuje každého, aby bojoval proti svobodným lidem. Při pohovorech k žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel ještě upřesnil skutečnosti, které uvedl v žádosti, popsal A. T., člena Hizballáhu, který za ním chodil v Libanonu, uvedl také, že jej jen tak pro zábavu členové Hizballáhu zadrželi. Protože měl strach, na vše členům Hizballáhu kýval a někdy i lhal, aby získal čas a vyklouzl jim. Připustil, že byla chyba pobývat v České republice nelegálně s tím, že nyní požádal o udělení mezinárodní ochrany, aby tak udělal tečku za minulostí a mohl zde zůstat. Ze správního spisu rovněž vyplývá, že současná žádost o udělení mezinárodní ochrany je již druhá v pořadí. Poprvé stěžovatel žádal již v roce 2002, přičemž předmětné řízení bylo rozhodnutím správního orgánu ze dne 2. 10. 2002 zastaveno, neboť stěžovatel v průběhu řízení neoprávněně vstoupil na území jiného státu (Německo). Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu a následně i kasační stížnost, ale ani v jednom případě nebyl úspěšný.

[11] Situaci v Libanonu s ohledem na působení hnutí Hizballáh a její relevanci při posuzování žádostí o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud zabýval již v rozsudku ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 57/2017 – 22. Nejvyšší správní soud zde uvedl, že „Z uvedených podkladů vyplývá, že vstup do hnutí Hizballáh je založen na dobrovolnosti a oddanosti ideologii. Z podkladů nevyplývá, že vstup je založen na bázi nuceného odvodu, kterého se stěžovatel obával. (...) Pokud jde o bezpečnostní situaci v Libanonu, tuto sice nelze popsat jako bezproblémovou, na druhé straně nevykazuje znaky mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, tak jak byl definován v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, publ. pod č. 1840/2009 Sb. NSS.“ V tomto rozsudku zdejší soud rovněž poukázal na možnost stěžovatele vyhnout se případnému „verbování“ ze strany příslušníků tohoto hnutí tím, že se přestěhuje z jihu Libanonu na jiné místo v rámci země původu. K otázce vnitřní ochrany (někdy též označované jako „možnost vnitřního útěku“ či „možnost vnitřního přesídlení“) rovněž existuje bohatá a konstantní judikatura (srov. rozsudky ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 - 74). Nejvyšší správní soud k této otázce v usnesení ze dne 17. 5. 2012, č. j. 7 Azs 19/2012 - 22 konstatoval, že „lokální problémy jsou také řešitelné vnitřním přesídlením. Koncept vnitřní ochrany je jen vyjádřením zásady subsidiarity mezinárodní ochrany. K tomu lze dodat, že posuzování možnosti vnitřní ochrany lze plně vztáhnout nejenom k azylu, ale též k tzv. doplňkové ochraně ve smyslu § 14a

odst. 1 zákona o azylu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2012, č. j. 2 Azs 29/2011 - 70, dostupné na www.nssoud.cz).“ Co se týče požadavků na důkladnost vypořádání se s azylovými příběhy palestinských uprchlíků pocházejících z Libanonu, kteří argumentují obavami z hnutí Hizballáh, těmi se Nejvyšší správní soud již dostatečně zabýval v rozsudku ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017 - 33. Ani zde tedy nejde o otázku, která by dosud nebyla vůbec nebo nebyla plně vyřešena judikaturou Nejvyššího správního soudu ve smyslu institutu přijatelnosti kasační stížnosti.

[12] Pokud jde o tvrzení stěžovatele, že byl v roce 2001 mučen A. T., členem Hizballáhu, pak Nejvyšší správní soud uvádí, že se plně ztotožňuje se závěrem městského soudu, který považoval toto tvrzení za velmi nepřesvědčivé. Městský soud k tomu uvedl, že stěžovatel „se v průběhu celého azylového řízení vedeného na základě žádosti ze dne 12. 2. 2013 o tomto aspektu nezmínil, nečinil tak ani v žalobě a jejím doplnění, až ve své replice se žalobce rozpomněl, že v pobovoru o své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany vedeném dne 4. 7. 2002 uváděl své mučení ze strany člena Hizballáhu A. T.. V řízení o žádosti ze dne 12. 2. 2013 (konkrétně v pobovoru ze dne 3. 3. 2014) uvedl na dotaz, jak se jej Hizballáh snažil získat do svých řad, že v jeho případě žádné násilí neužíval. Přitom podle názoru soudu je mučení tak zásadní skutečnost, a to nejen pro azylové řízení, nýbrž zejména pro zásah do tělesné integrity, že by si na něj žalobce jistě vzpomněl. Pokud si na něj ovšem vůbec nevzpomněl nebo si na své mučení nevzpomněl, ale vůbec jej neuvedl, je naprosto zřejmé, že nedosahovalo takové intenzity, aby se žalobce kvůli němu cítil pronásledován.“ V této souvislosti lze odkázat na ustálenou judikaturu zdejšího soudu, zejména na rozsudek ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, publ. pod č. 181/2004 Sb. NSS. Z něj plyne, že je povinností správního orgánu zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že zde azylově relevantní skutečnosti jsou. Správní orgán nemá povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Nejvyšší správní soud rovněž ve své judikatuře opakovaně uvedl, že žadatel o mezinárodní ochranu musí svá tvrzení prokázat vlastní věrohodnou výpovědí (srov. rozsudky ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, nebo ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 - 40).

[13] Je třeba poukázat rovněž na to, že stěžovatel pobývá na území České republiky již od roku 2002 a bylo mu pravomocně uloženo správní vyhoštění na dobu od 1. 4. 2008 do 1. 4. 2013. O udělení mezinárodní ochrany požádal poté, co byl na území České republiky přistižen, že zde pobývá i za trvání správního vyhoštění, a hrozilo mu jak trestní stíhání, tak deportace do země původu [pravomocným rozsudkem Okresního soudu Brno – venkov ze dne 12. 3. 2014, sp. zn. 3 T 18/2013, byl odsouzen pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na dobu 6 měsíců a k trestu vyhoštění ve výměře dvou let]. Lze proto předpokládat, že o udělení mezinárodní ochrany požádal, aby si legalizoval svůj pobyt na území České republiky a vyhnul se tak trestu vyhoštění. V jeho jednání tak lze spatřovat účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

[14] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[15] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

pokračování

[16] Ustanovené zástupkyni stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna ustanovené advokátky činí částku ve výši 3.400 Kč. Tato částka jí bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. ledna 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu